

LO CRIT DE LA PATRIA.

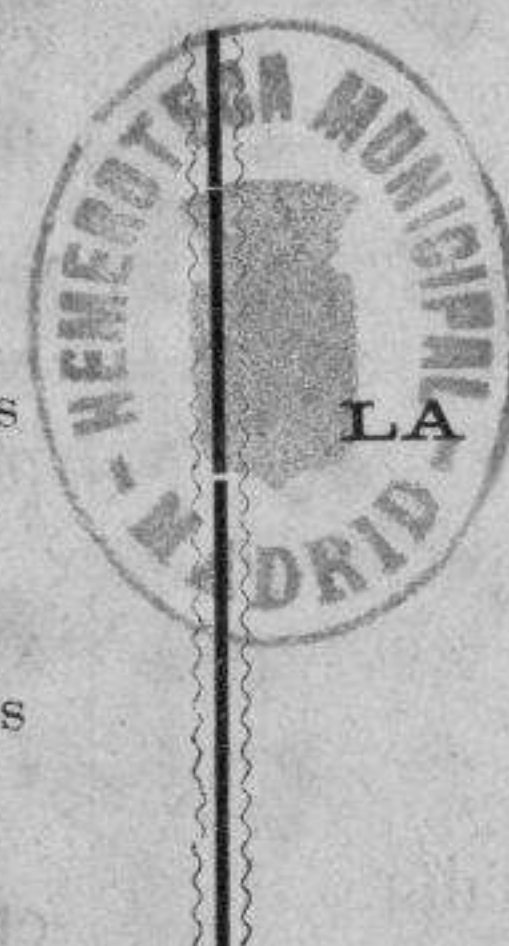
SETMANARI TRADICIONALISTA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

PER TOTA LA PENÍNSULA
 Trimestre. . . . . 5 rals

ULTRAMAR Y ESTRANGER
 Trimestre. . . . . 10 rals

Número solt: 2 quartos.

ADMINISTRACIÓ:

PALLA, 31, LLIBRERIA
LA PROPAGANDA CATALANA

25 exemplars: 4 rals

Número atrassat: 4 quartos.

IMPORTANT.

Per última vegada s' avisa als subscriptors atrassats en lo pago, que si no 's posan al corrent per tot aquest més, se 'ls deixarà d' enviar lo periòdich.

Lo Administrador.

BON VENT.

Un innocentíssim diari catalanista anomenat *La Renaixensa* contestà lo magnífich article que va dedicarli fa pochs dias lo *Correo Catalan*, ab insults del pitjor gènere contra 'ls carlistas y contra nostre Rey.

'Ns 'n alegrém.

Sempre hem sabut que 'ls joves de *La Renaixensa* no eran catalanistas com cal, puig si estimessin las antigas llibertats catalanas, voldrían 'ls furs, y volent 'ls furs voldrían á Don Cárlos VII, que es l' únich que 'ls ha promés y pot tornarlos á nostra benvolguda patria catalana.

En lo terreno de l' amistat hem dit aixó mil vegadas á estimables amichs nostres que, catalanistas de cor y carlins per convicció, creyan decorós ser socios de Centres catòlics purs y perteneixer al *Centre Catalá*, escriurer en periòdichs integristas y en *L' Arch de Sant Martí*, pero més que nostras rahons convencerán á nostres correligionaris 'ls procediments dels prohoms del grupo catalanista-federal.

Catgòricament ho afirmém: de la mateixa manera que creuriam incompatible que un soci de la *Juventut Católica*, per exemple, ho fos del *Ateneo Barcelonés*, ó bé que un redactor d' un periòdich lliberal, v. gr. del *Barcelonés* ó de *La Dinastia*, volgués escriurer en publicacions anti-liberals y formar ab 'ls catòlics segons lo *Syllabus*, considerém també antitètic y oposat que un carlista siga catalanista ab aquells que després de besar la creu en una missa de *Requiem*, no titubejarán en besar lo triángul en una sessió de Logia masónica.

Fills de la patria catalana, identificats per las tradicions religiosas, per las de familia y per nostres propis sentiments ab nostra Catalunya, no rebutjém, ans portém ab gloria, lo títul de catalanistas, pero jamay portarém nostre humil esfor ni desitjarém que li portin nostres amichs, en lo grupo de mansos anyells que segueixen á l' Almirall y que 's deixen presidir en una reunió pública per un Sr. Arús, lliure-pensador y per tant enemich del Catolicisme.

'Ls catalans de *La Renaixensa*, de *L' Arch* y del *Centre* son catalanistas avans que tot, y per tant nosaltres, 'ls carlistas, que sobreposém á totas las ideas la de Religió, no podrém may formar en una agrupació hont hi caben 'ls ateos, 'ls masons y 'ls lliure-pensadors.

D' altre part, 'l catalanisme es la tradició, y com ab 'ls furs catalans quedan satisfetas nostras aspiracions políticas á

la vegada que las religiosas, per aixó trevallém en favor de Cárlos VII.

'Ls verdaders catalanistas son carlistas, y com *La Renaixensa* no ho es, per aixó 'ns alegrém de que ho hagi dit clar, á fi de que no puguin sortir enganyats 'ls nostres correligionaris que fins avuy habian format en las sevas filas.

Vaigi en nóm de Déu *La Renaixensa*, á qui doném la més coral felicitació per la franquesa que en la present ocasió ha demostrat.

F. de P. O.

Nostre molt estimat company de Girona *Lo Rossinyol*, 'ns dedica en son número del dia 11 la següent poesia, que reproduhim ab especial gust, quedant una vegada més reconeguts á las probas de simpatía y germanó que repetidas voltas 'ns ha donat lo setmanari de la immortal Ciutat.

A «LO CRIT DE LA PATRIA.»

¡ Llam del cel ! quín acudit
 Tingueres, CRIT DE LA PATRIA;
 ja ho creya que eras un noy
 d' aquells que no'n corren gayres;
 mes, si vritat he de dir,
 tant y tant no m' ho pensaba.

Perque ¿qui haguera somniat
 que un xicot de la montanya,
 de vermella barretina
 de garbí molt ben calada,
 d' espartenyas y calsons,
 de gros trabuch y canana,
 pogués surtir ab un colp
 que fes tanta resonancia?

Vaja, que t' has explicat,

amich, y la saragata
que has produhit publicant
lo programa del R.. Càrles
jamay l' ha causada 'l *Times*
ni cap nota diplomàtica.

Jo, corrent per aquets mons
he vist tota la bullanga;
al poble he vist demanar
ton *Suplement*, la casaca
estirant dels que per tots
los quatre vents l' escampavan,
y á la premsa lliberal
picar de peus y ab gran rabia,
dissimulada molt mal
per sas fingidas riallas,
publicá articles, negant
del *Suplement* l' importancia,

Y he sentit á molta gent
de la que no menja y paga,
que sols conexia al R..
per lo que diu *La Campana*,
exclamar regoneguent
lo que es bo nostre programa;
«si 's fes lo que aquí se diu,
aixís sí que dins de casa
en lloch d' una llibertat
embustera que 'ns degrada
hi tindriam pa y trevall
que es lo que 'ns convé y nos falta.»

Ja veus, donchs, com vas logrant
lo bell fi que 't proposavas:
que 's vejés principalment
per' lo poble que trevalla
que sols hi ha salvació
per la nostra pobre Espanya
y per la destruïda industria
de la terra catalana
en lo pendó que tremola
ab bras nervut lo R.. Càrles.

Moltas venas han caigut,
de molts ulls las ha fet caurer;
cada jorn ne van caiguent
y ne cauran més encara,
puig he pogut observar
que guardan moltas butxacas
l' imprés que tu generés
y tan espléndit donares.

Animo, donchs, y endevant,
endevant sens may decaure.
La revolució te por;
be prou que l' ha demostrada
rebut lo teu *Suplement*
ab xiulets y crits de rabia:
y 'l poble ja va veyent
que 'l lliberalisme es farsa
que en lloch de dar llibertat,
sols pot donar garrotadas.

La Revolució te por;
te por, y aixís, ¡fuetada
sense treva ni quartel
hasta lograr aterrarla!

Continúa peleyant
cada jorn ab mes coratje,
que sabs que no 't faltará
com no t' ha faltat fins ara,
á mes del sencer afecte
de tos companys de batalla,
cap de las benediccions
de Deu, del Rey y la Patria.

Lo ROSSINYOL.

CRIDORIAS.

Cumplint l' oferiment fet á nostres suscrip-
tors, repartim ab aquest número una cuberta
impresa pera lo *Diari* de Don Càrles publicat
últimament en nostre folletí y que va acabarse
en lo número 150 del periódich.

—*—
'Ns ha visitat la revista catòlica de Lloret de
Mar, *El Iris*.

Establím lo cambi ab l' apreciable colega, á
qui desitjém llarga vida y molt esforç en la
llyta per la vritat.

—*—
Doném las gracias á nostre estimat colega de
Madrid *El Cabecilla* per la felicitació que 'ns
dedica en son número del dia 18 per la publi-
cació del *Suplement* del 20 del mes d' Agost
passat.

—*—
Corren bitllets del Banch de Espanya de cent
pessetas que son del sistema Sagasta (falsos).

Portan lo busto de Lope de Vega y pertenei-
xen á la emissió de primer de Juliol de 1876.

Parlant dels mateixos, diu un periódich:

«Son tantos los falsos que circulan, que ya
en muchos establecimientos se niegan á reci-
birlos por temor de que no sean legítimos.»

Aixís s' ha de fer.

Tot lo que no sia llegítim no acceptarho.

Hasta los reys.

Per aixó no volem reys lliberals.

Sino Reys á lo Càrles VII.

Es dir, llegítims.

—*—
De un paperot lliberal republicá:

«Algunos, especialmente los *carcas*, ya ven
en nuestra actitud las nubes, que, más ó menos
tarde, han de degenerar en horrorosa tempes-
tad que limpie el suelo de tanta inmundicia
clerical.»

Post nubila Febus.

Després del platillo 'ls postres.

Y després de la tempestad Don Càrles.

Y que la tempestat s' acosta, no hi ha que
dubtarho.

—*—
El Siglo Futuro, *La Fé* y *El Progreso* del
dimars últim van esser denunciats.

¡Vaja, ara comensa á agafar pó 'n Sagasta!
Després que ha sigut sorprés vol fer veurer
que vigila.

—*—
Dintre de poch veurá la llum en Valladolid
un nou germá de propaganda anomenat *La
Tradicion*.

S' ompla d' alegría nostre cor al veurer que
cada dia y en tots los punts d' Espanya se pre-
sentan á la llyta nobles atletes per la santa
causa de DEU, PATRIA, REY.

Saludém ab anticipació á nostre amich y li
desitjém llarga vida y valor pera llyttar en lo
camp del seu nom.

—*—
Se diu que Castelar y Zorrilla tindrán una
entrevista á París.

Deu me 'n quart de ser Castelar, dich, *lloro*
y haber de parlar ab una *guineu* (Zorrilla) que
encara que *petita*, te las dents bastant afi-
ladas.

Podém establir com á refrán:

Hont se veigin ajuntats
Una *guineu* y un *lloro*
Formantne los dos un coro,
S' hi llogui un' orga de gats.

—*—
Un periódich lliberal de Mataró diu que don
Ramon Necedal es lo profeta de la 'Comunió
carlista.

Tant de bó resulti aixís, puig prompte Don
Càrles VII ocuparà 'l trono d' Espanya.

Y lo setmanari lliberal mataroní tindrà que
plegar 'l ram.

—*—
'Ls carlistas no solém contar, es vritat, ab
batallons y regimens d' exércit. Pero malehida
la falta que 'ns fan per haber de resultar 'ls
bunyols que tot sovint presenciém en quants 's
sublevan á favor de l' héroe desterrat, 'n Zor-
rilla.

'Ls carlistas exposém la vida per una idea
noble y santa, y no faltém al compromís quant
'l Rey 'ns crida, al revés de lo que succeheix
ab los lliberals. A més, 'ls lliberals 's sublevan
per un grau, 'ls carlistas no esperan cap premi
material.

Contestin per nosaltres 'ls que tan tontament
acaban be sublevarse á Madrid. ¿Qué defensa-
ren?... La llibertat de l' ascens. ¡Quins llibe-
rals més nobles, mes despresos y més bunyoleros
'ls lliberals espanyols!

—*—
De un periódich local:

«Próximament en lo vehí poble de Moncada
s' aixecará un escorxadador públich.»

¡Apa, mestissos, á Moncada!

Batllori Picafort.

BIBLIOGRAFÍA.

S' acaba de publicar á Madrid un elegant y
voluminós tomo de *Casos de Liberalismo*, tradu-
hits per D. Geroni Seisdedos y Sans, Pbre. cate-
dràtich de Sagrada Teologia, y precedits d' un
interesantíssim proléch del conegut escriptor cató-
lich Sr. Orti y Lara.

Lo titol de l' obra explica la materia de que
tracta, avuy d' indisputable actualitat, y que
lo mateix convé als sacerdots pera resoldrer 'ls
dubtes que en lo Sacrament de la Penitencia se
'ls hi ofereixin sovint, que á quants desitjan
rebatrer 'ls falsos arguments ab que nostres
adversaris pretenen defensar lo Lliberalisme.
Per nostra part, hem llegit ab molt interés l'
exemplar ab que 'ns ha obsequiat la casa edi-
tora, á qui doném las gracias per l' atenció.

Es dita obra de verdadera controversia, y per
tant la recomaném eficament á tots nostres
correligionaris y amichs.

'S vent al reduhidíssim preu de 2'50 pesetas,
en l' Administració d' aquest setmanari.

F. de P. O.

VARIETATS.

UN PALPÍS DE CARN.

(Continuació).

— Lo seu marit, y ¿per qué han vingut a Sitjes?

— Jo li diré: vosté no sap que aquell te un germá á Cielo bajo que ha fet una fortuna, y dos fills, en Chanito y en Pancho, han vingut aquí, lo primer casat ab una americana que li diuhen Caritat, nom que no me agradaria dir-mel per res del mon, puig me sembla que fa pobre.

A la Caritat no li agradá Sitjes y volgué anarsen á Barcelona, ahont llogaren una casa allá al enxanxa, y vingué lo dia en que desocupá de una noya, y com no tenen parents aquí, feren padrins al germá gran y la cunyada de aquell.

En Peret y la Catarina que viuen á Puig Tinyós, que es la casa payral de aquell.

— Y ¿los seus cunyats foren padrins?

— Sí, sempre; pero varen donar als pares un xasco que 'm va fer reventar de riurer.

Vosté no sap que 'n Chanito, ni lo germá de 'n Bartomeu ni ningú de casa may parlan catalá, porque diuhen que está lleig ¡ veiji vosté! y

'n Chanito se diu Sebastiá y 'n Pancho Francisco, que es molt més bonich; pero allí á América s' estila cambiar los noms, y los diuhen uns que, vaja, ningú 'ls enten.

Feya ja un mes ó més que la Caritat tenia la noya, quant varen avisar á 'n Peret y á la Catarina. Jo crech que si segueix aquesta costum de batejar á las criaturas tan temps després de haber nascut, vindrá dia que ellas anirán per sas camas á la parroquia. La Caritat ja estava llevada y molt ben vestida, y parla que parla castellá tots, que semblaban lloritos.

¿Quin nom li posarém? digué lo de casa, puig nos habian convidat á bateix.

No sé quins noms digueren; pero lo cas fou que 'n Peret y la Catarina no feyen més que riurer.

¡ Si ni habia de senyors en aquella casa! Y jo vaig deixar á la Catarina una mantellina que tinch molt bona, ab puntas veritables de Bruselas y fondo ensaijat que no hi ha més que mirar; y ella no feya sino riurer dihent: — Si 'm veyen á Puig Tinyós no riurian poch ni gaire. — Pero aixó passá y pujarem als cotxes per anar á la iglesia. ¡ Filla de Deu, si ni habia de senyorío!

Quant preguntaren com aurá nom, la Catarina que era la padrina digué reventantse de riurer: — Catarina.

Lo pare de la noya se torná groch, puig volia

que s' anomenés un nom de moda, y al arribar á casa tot eran morros y malas caras, mentres en Peret deya: — ¿ Per qué 'ns feu padrins? Jo vull que se anomeni lo nom de la dona y que sigui tan bona com élla, que trevalls tindrà.

La Caritat estava desconsolada: — ¿ Se llama Catalina? deya, ¡ qué horror! y plora que plorarás.

— Vegi vosté, ¡ no es pas un nom tant lleitx! Jo li diria Catarineta, que es molt bonich.

— ¿ Qué diu, Mundeta, si ells no poden sentir ni 'l Pare nostre en catalá? ¿ No diria quin nom li diuhen? puig l' anomenan en Inglés.

— ¡ Como que jo no 'n se parlar!

— Ketty.

— Ketty. Vaja, que per anomenar aixís á una filla valdria més ferne un albat. ¡ Si aixó es nom de gos!

— Lo mateix deya yo, pero com ara es moda y me varen dir que ara tothóm se anomena en inglés, que á las Franciscas las diuhen Janny, á las Isabels Betty, á los Sebastians Chanitos, á los Franciscos Panchos, y si á las Franciscas las anomenaban Panchas, no estaria massa bé que digué...

— No 'm fassia riurer, senyora Tuyas. ¡ Vaija, que habém arribat á un temps que ningú s' entent!

¿ Y cóm es que te forasters?

— Jo li diré: Com després del bateitj lo Pe-

ret y la Catarina no 's trobaban bé entre tants senyors que parlavan castellá, aquell ho va conèixer y 'ls convidá á casa, y abí tarde varem arribar tots, y avuy tinch los forasters, que marxan demá, y com venen per pochs dias aquell los ha portat á passejar y jo he quedat sola á casa per arreglarho tot, puig no me agrada que ningú me fassia res, no tinch criada si bé vosté sap que puch ferho.

Lo relotje de la parroquia tocá:

—Una, duas, tres, quatre, cinch, sis, set, vuit, nou, deu.

¡Deu horas! exclamá la senyora Tuyas espantada.

¡Jesús, Deu meu! deixam fugir, y corrent desesperada se encamina á casa, obrí la porta, y sentí al moment fortó de carn cremada.

¡Verge Santíssima! exclamá. ¡Lo palpís! Y pujá los esglabons de quatre en quatre. Mentres, arribaba á sas orelles la veu de una vebina que cridán á l'altra deya: — Laya, Laya, ¿qué se li crema la carn?

—No 'n tinch de carn, contestaba aquella, y luego cridaba ¡senyora Pona, senyora Pona! ¿Qué se li crema la carn?

—No se'm crema res á mí, responia la senyora Pona: tinch pó que siga á aquell gallaret del senyor Doctor, y cridá: ¡Madroneta, Madroneta! ¿Qué se 't crema la carn?

—No, senyora, contestá la minyona: jo no 'm

moch dels fogons, y cridá: — ¡Senyora Tuyas, senyora Tuyas! ¿Qué se li crema la carn?

La senyora Tuyas acababa de arribar atrafagada.

La cuina estava plena de fum, lo foch estava encés als dos fogons, l'olla bessaba á més no poder, y la cassola del rostit feya uns pets que esgarrifaban.

La senyora Tuyas destapá la cassola y feu un crit de terror.

La cassola estava vermella de foch, sense such, tota badada, y en lloch del hermós palpís tot eran carbons...

La senyora Tuyas tremolaba de rabia y l'olla vessa que vessa, puig bullia á reventar.

— ¡Senyora Tuyas, senyora Tuyas! cridaba la criada del Doctor: ¿Qué se li crema la carn?

— Malahida batxillera, deya de baix en baix la senyora Tuyas, y contestaba: — No ha sigut res, un poch torrada...

— Quina fortó de carn cremada, senyora Pona, cridaba la Laya: ¡vaya un guisado que menjarán!

— La senyora Tuyas tragué del foch la cassola feta dos trossos, y colgá lo foch de l'olla, de la qual se n'habia perdut tota la flor del caldó, y pensá que ab lo peix ab such y una truita podria passar; pero al mirar la escorredora se quedá groga com un difunt.

Lo gat de la senyora Pona habia passat á la

cuina, y habia fet de las sevas, puig hi faltaban los millors talls del llus.

— ¡Senyora Tuyas! cridaba la senyora Pona, ¿que te peig? porque veig lo meu gat que 'n porta un tall á la boca.

— Lo seu gat, digué airada la senyora Tuyas, morirá de las mevas mans.

Es un llaminer y lladre, pero lo primer dia l'hi posaré matzinas á las mocas de peix.

(Continuará).

ANUNCIS.

Diari de Don Cárlos, escrit de sa propia ma y traduhit per D. F. de P. O., Director de aquest setmanari. Preu: 1 pesseta.

Casos de Conciencia, acerca del Liberalismo sacados de la obra escrita en latin. Un volumen en 8.º, de 406 páginas. Precio: 2'50 pesetas, por correo, 2'75.

El Mes de Octubre, consagrado á Nuestra Señora del Rosario, por D. Juan Martí y Cantó, Pbro. Un tomo en 16.º, á 1'50 pesetas en piel; por correo, 10 céntimos más.

Mes del Rosario ó Mes de Octubre, por el Rdo. Fr. José M.ª Morán. Un tomo en 8.º á 1'75 pesetas en piel; por correo, 1'85.

El Padre Nuestro de Fenelon. Lecturas morales para las escuelas de primera enseñanza; obra de texto con 21 preciosas láminas de Amat; en holandesa, 50 céntimos de peseta uno.